

САНА ОЛОХ

ТУРАПЧЫ
УЛУУГУН
ХАБЫАА

ХАБЫАТ
1993 СЫЛ АЛТЫННЫ
18 КҮНҮТТЭН ТАХСА

№ 48 (7845) ☆ 1993 сыл муус устар 22 күнэ. Суббота. ☆ Сыппата—148 солкуобай 15 харчы

ЭДЭРДЭР УОННА БИЛИГИ КЭМ

БИНИГИ КРЕДОБЫТ: БИЛИИ МУНУРУ БИЛБЭТ

Новосибирскай куоракка буолан ааспыт «Эдэр предпринимателлар уонна лидердэр» дьээн фестивалга кыттан кэллим. Саха сириттэн барыта онуо—Дьонуускайтан 8, Тааттаттан 2, Намтан 1 уонна мин—этибэт.

Түөрт күн устата ытыгытыбыт фестиваль албэх умнуллубат өйдөбүлү хаалларда: ырыа-тойук, үгүкүү-бигини да баар, ол эрээри сүрүн сөрүкүт—предприниматель буолууга туһайан үөрөннө. Сарсыардаттан предпринимательствоҕа, психологияҕа, рекламаны оҥорууга, производствону салайыыга профессордар, ученайдар, университет преподавателларын лекцияларын иһиттибит.

Занятителар кэппиэлэрттэн конференциялар буолулар, бөдөҥ фирмалар генеральнай директордарын кытта пресс-конференция ыттыбыт.

Фестиваль культурнай чааһыттан «Любовь с первого взгляда» уонна байэм кыттыбыт конкурс—«Каждый звезда» сөбүлэттилэр. Ити конкурса «Хатыгынаах чаран» дьээн аныгы ырыаны толорон үһүс миэстэлэним. Бу сылдыһым биһир умнуллубат түгэнигэр НГТУ экономической теорияҕа кафедратын сэбиэдэсэсэ профессор Т. С. ЗУБАРЕВАТТАН интервью ылым буолла. Ону эһиэхэ билиһиннэрэбин.

—Тамара Степановна, Саха сириттэр предпринимательствону бары бэркэ интэриэһиргинилэр. Предпринимательство дьээн тутуй, эи өйдөбүлүгү?

—Предпринимательство дьээн бу инициативалаах, далайыныаах киһи үбүн тус бэйэтин дьыалатыгар утан эргитэр интеллектуальнай дьэлектэһи буолар. Бу өйдөбүл Россияҕа киирбэт ыраатта. Үгэс курдук предпринимателлар иһэн билиһилээх, үөрэхтээх дьон буолаллара. Хомойуох иһин, биһиги кэппиэлэрттэр предпринимателлорун ким да аһаан-хикээн бөлүмүсүбүт. Биһиги дойдубутун «лавочнай рынок дойдута» дииллэрин биһир биричиинэти тиннэхэ.

—Эи брокердарга уонна маклердарга сыһыаныг?

—Биһиэхэ брокер уонна маклер курдук специалисттарга үөрэппэттэрин кэримтэ, мугуттаан иһин нэдиэлэ үөрэппитэ буолант, сертификат биэрэллэр.

—Бизнес дьээн кылгастык эттэххэ тутуй?

—Дьыалабыай эйгэҕэ бизнес коммерческэй дьэлектэһи биһир көрүүгүн курдук өйдөнүллэр. Онон биһиги дойдубуттар бизнесинэн киһи барыта, оттон предпринимательствонан бэрт абыахтар дьарыкта-

наллар. Биһиги биһиэхэ Сибиргэ 10-с үйгэ буолбут быһымы-майгы курдук үөскээтэ, оччолорго арымны оҥорор заводтары тутуунан «умаа» сылдыһыбыттар, биһиги «тугу баҕараргы атымдас» дьээн принциптин таһымынанан киоскалар иһэн кэбистилэр.

—Аан дойдутаагы фондовый рынок туһунан туох санаалааххын?

—Ити сыйдымлаах, дьыалабыай дьоннор рыноктара. Киһилэр искусстволарыгар биһиги, Россия биржаларын XVIII—XIX үйэлэрдээри биржевой техникаларын принциптарын умнуулар эрэ, өрүүтүн үөрэниэхтээхпит.

—Оскуола үрдүкү кылаастарын үөрэнээччилэригэр предпринимательствону үөрэтэр аналлаах курстар наадатар дуо?

—Олус наада. Оҕолор оскуолаттан предпринимательство аан дойдутаагы уонна байэ дойдутун опытын кытта кэппиэлэ биллэхтэрэ, ол кэппиэлэргэ ситиһин формулатын эрэ буолбакка, ол кыстэлэһиригэр эмнэ аһыаҕа.

—Новосибирскайдаагы государственнай техническэй университет туһунан туту кэппиэлэ этэй?

—НГТУ—Сибиргэ биһир саамай бөдөҥ уонна ааттаах суолтаах үөрэх кыһата. Биһиги манна 10 араас дойду ыччаттара үөрэнэллэр. Биһиги кэппиэлэ саамай болгомотон тардар факультетынан менеджердэри бөлөмнүн бизнес факультета буолар. Факультеткэ үс сүһүөхтээх үөрэтин система кылаариди батта. Түөрт сыллаах үөрэтин кэппиэлэти студенттар бакалавр, оттон ордук дьобурдаахтара бакалавр сылабын үөрэнэ магистр буолаллар.

—Баһыыба, Тинэх ытыгытымы. Субу фестивалга кэлэн кыттыбыт саха оҕолорун туһунан санааг уонна Саха сирин сага кэлүөнэтигэр туту баҕарабын?

—Эһиҥ предприниматель буоларга баҕалаах эдэркээн дойдугутун мин биһиги дойдубут проблемаларын олус интэриэһиргинилэрин, биһиги дьулуурдарын уонна үлэтир культуралаахтарын иһин сөбүлэтиим. Кэлэр да фестивалларга оһон Саха сирин оҕолоро кэлэн кытталларыгар, киһилэр кредоларынан «билии-үөрэх мунуру билбэт» дьээн принцип буолуон баҕарабын. Саха Республикатыгар эдэр, сага кэлүөнэ үөскээһинигэр улахан ситиһинтэри баҕарабын.

—Өссө төгүл баһыыба!

Надежда КОЖУРОВА,
Амма орто оскуолатын X кылааһын үөрэнээччигэ.

БҮГҮН В. И. УЛЬЯНОВ—ЛЕНИН
ТӨРӨӨБҮТЭ 125 СЫЛЫН ТУОЛАР



Биһиги улууспуттар бу датаны бэлэтээн уонна фашистскай Германияны Кыайыы 50 сылын көрсө ССКП, сэрис ветераннарын уонна үлэҕэ үһүлүчү ситиһилэммит кырдыадастар слеттара буола турар. Слет улуус кэппиэлэҕи «Айыллаан» Культура дьэктитер сарсыарда 10 чаастан саҕаланна. Улууспут дьаһалтатын баһыыга Н. С. Ситцев даһылаат оҥорор. Ол сүһүкүнэ кэппиэлэ буолар былаанналар.

Бу улахан түмүүгэ 94 сэрис ветерана, кыргыһы хонууттар охтубут буйуттар 10 оҕооболоро, Компартия 35 ветерана, улуус 6 ытык кырдыаҕа ытырыллыыһтар, Кэппиэлэҕэ үбүлүйүүнү медаллар, знактар уонна өйдөбүнүк бэлэхтэр үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттарыллыахтара.

Табыгастаабынан көрөн былаанныахха

Саас барахсан кэлэн толорудуохтаах үлэлэр-хамнастар былааннанан эрэллэринэн, улуус кэппиэлэ олохтоохторугар табыгастаах буолаары дьэммин, байэм баҕа санааларым этнэхини баҕарабын. Хас да сыл ыра санаа оҥостубут, күүһүт айылдабыт ууга, баҕабыт хоту, өлгөмүк дэбидийэн тийэн кэллин. Ол күүтүүдээх күммүт хонон турдах ахсын чуһаһан иһэр. Өскөтүн ыралыыр үрдүк таһымнаах уубут киирдэһинэ, «Айыллаан» Культура дьэктити иһин өртүнэн өрө үтэн тахсан, дьон оҕолор сорох уопсайдарын ылааҕа. Ону 1980 сыллаахы уу таһыма билгэртэһэн сон. Онон бастатан турэн, таас муоста таһыттан Культура дьэктитер дьэри туоруур суолу буорунан кутуллубут томтоутун сааһыахха уонна үрдэтээххэ. Ити устата 100-төн эрэ тахса метр, Ороскуотун уулуссалары томтогуу суотутар киллэриэххэ сон.

Иккиһинэн, таас муоста икки өртүнээһи тротуардар күрүөлэрин уонна тымыр-бетон биһитэлэрин павытынныктар турар тумустарыгар дьэри салгыи кутуохха. Үсүһүнэн, военкомат иһин өртүнээри ыбыллыаһын, уоттан быһыыр этэрээт туһайытынан ханаалы сатыы дьон туоруур муосталарын тууохха. Төрдүһүнэн, таһара дьэктити томторуттан Ырыа Тумука дьэри быһыт оҥоһуллар табыллыбат түбэлтэтигэр, эт-үүт комбинатын эргэ быһытын сөргүтүүххэ, өрөмүөнүөххэ. Үрдүн таһымнаах уу кэлэһинэ, таһара дьэктити булгунууларын эргитэ котон намыһах сиргэ турар уһайбалары уу ыһахтаах.

Суолунан сылдыһы быраабылагытар оҕо тэрилтэлэрин таһынан аһар суоллары бобуу туһунан этилибэт, ол онугар оҕолор ситиһинэн бараан сырас иһэр ойуулаах бэлэлэрин туруорааччылар. Оттон биһиги сэлэһинээбитигэр ким таптаабытынан уулуссалары сабан кэбдэрэ көгүл курдук Холобур, Ленин уулуссата, оскуолаһарга итигэр система кэппиэлэтигэр, транспорту ханыык да көрүнэ сылдыһыт гына ыта бөлөһөн турар. Биһиги, практика көрдөрүүтүн, телотрассалары уулуссалары үөһэ да, аллараа да өртүлөрүнэн туоратар ньымаар үөскээтигэр. Ол биһиэхэ тоҕо эрэ кыаллыбат. Уулуссаларытын бэрээдэгэ бэрээдэгэ сэлэһинээбит кэстүүтүн ханы туһарабытыг? Онон госавтоинспекция үлэһитэрин көмөдөһүнэрэн уулуссалары көгүлэ, бэрээдэгэ суох бөлүүрү хонтуруоллааһыны күүһүрдүүххэ, Уулуссалар байэлэрин аналларынан туһаныллыахтаахтар.

Дмитрий ЛАЗАРЕВ,
улуус бочуоттаах гражданин.

ЫАРЫБАХ ВОЛБОМТОҕО ЫЛЫЛЛАР БУОЛЛАБЫНА

Республикатаагы эндокринологическай диспансер кылаабынай ыраа Н. К. Черноградская салаатынан врачтар П. М. Игнатьев, Д. М. Кривошапкина, В. В. Шадрин Чуралчы улуусуҕар 4 күн үлэлэттилэр. Ити устатыгар 788 улахан иһини уонна оҕону көрдүлэр, эндокринологическай ыарыахтары консультациялаан, специфическай анализ оҥорон, чэппиэлэ ыттан бардылар. Улуус эмчиттэригэр семинардары биэрдилэр.

Чуралчыга эндокринолог-араһыан А. Г. Неустроева үлэтир. Кэппиэлэ сылларга бу хайысхаҕа үлэ биллэрдики туһунан, саахарынай диабетинэн, гипертоническай ообунан ыалдьар дьон эмчит болгомотон иһигэр сылдыһаллар. Саха сириттэр ыарыһааһа албэх. Оттон онук ыарыһаа халтарбыт омук интеллекте намтыыр. Ону утары охсуһан поруоспут өйө-санаата сайдарыгар олук уулар эмчиттэргэ сүгүрүйүбэт. Правительствобит эндемическай ообу сэрэтин программатын ылымнааһа—улахан көсүлүлээх дьаһал.

ЫАЛЛЫ УЛУУСТАР ЭМЧИТТЭРЭ КӨРҮСТҮЛЭР

Чуралчы сэлэһинээтигэр Амма, Таатта уонна биһиги улууспут эмчиттэрин доҕордуу көрсүһүүлэрэ буолан ааста. «Идэҕэ бастык» дьээн патронажнай сисстэрэлэр кэппиэлэригэр Чуралчытаагы иһин баһыыба үлэһитэ Ф. К. Винокурова кыайылыаһынан таһыста. Тааттаттан Е. Д. Вьрдылова «Булуҕас ой, чинг билии», Аммантан А. Д. Иванова «Талба талаан», Чуралчыттан В. И. Трофимова «Ураты дьарык» биһигиһи туттулар. Ол кэппиэлэ мас тардыһыытыгар, хары баттаһыытыгар, көрдөөх стартарга күрэхтэһингэ, аммалар бастаатылар, чуралчылар II таатталар III буолулар. Көрсүһүүтүмүгэр сыл айы ыстыдлар өмтиир-сэрэгэр, үлэҕэ күрэхтэһин усулуобуйата ылымнаа. Үс ыалды улуус эмчиттэрин доҕордуу көрсүһүүлэрэ тохтуу сылдьан бараан салгиттан тэриллэбита Дьон-сэргэ доҕуобуйатын харыстабыла туһарыгар туһалыаҕа.

Александра ХОЮТАНОВА, врач.

**САХА РЕСПУБЛИКАТЫН ҮТҮӨДЭЭХ УЧУУТАЛА,
„БОЧУОТ ЗНАГА“ ОРДЕН КАВАЛЕРА Е. С. ЛУКИНА**

СҮРЭҢИН СЫЛААКЫН ОБОЛОРГО АНААБЫТА

Еваторина Семеновна үерэлдигт обьелоруттай бэрт
элбэхтэр үрдүк үөрэххэ кннрэлээр. Ол курдук,
1974—1975 сс. үөрэх дьылыгар 11 обо физико-математической хайысхалаах үрдүк үөрэхтэргэ салгым
үөрэнэр буолбуттара.

Дяанмардаах, ситиһиилээх үлэтэ үрдүктүн сымаланан, учууталлар Бүтүн Союзтаагы үнүс сьезтаригэр делегаттынан талылдыбыта. Ол саас бэрт улаханньык ыалдыбыта эрэри, балыһаада көрдөрбөккө, эйтэммэккэ, 10-с кылаастар экзаменнарын тутуута уонна сьезкэ ситиһиилээхтик кыттан кэлбитэ. Кини туһунан ыстатыйа «Математика в школе» сурунаалга бачээттэмнэ.

Сүүн үлэтин таһынан бэрт элбэх гөлбүрүз суох хос үлэлээбэ. Олортон биирдэстэрин да атарахсып-накка доп-бааччы үчүгэйдик толороро—кылаас салайааччыта, партийнай тэрилтэ секретара, физиктэр уонна математиктар методической холбоһунтарын салайааччыта, агытыаб чөлөөнэ.

Екатерина Семеновна нартанэ эмиз учуутал Сергей Григорьевичтын Чурагчы эбэ хотун мааны эаах хатын чарагын тэллэх баттаһа дьнэ туттан, уоллаах ымыс олоолонон бийиги гомтор ытыктанар киэн туттар мал буолан быр-бааччы олоролдор Күндү дьүөгэм, эйизэ Саха Республикатын үтүөлээх учууталын үрдүк саага интернабигитинэн истинник эбэрдэллнбнн үтүө майгылыи ыһыктыма, кырдымыга баринимэ, ололорун олохторун густүү аналланыи сүбүөбүн үрдүгэр сүүрө сырыт.

Коллегане Анна Михайловна ЕРМОЛАЕВА

БИҢИГИ КОЛЛЕГАБЫТ

Б.С. Лукина интернат-огуула тогторун бич-
саамай бэринилээх, ие-ингтэн наһаа дуулуурдаах
үлэнитэ. Хаван да набыллыбат, куруутун тэстэй-
саараһа, үлэлин-хамсыы сылдыар бодолаачы. О-
гуула, тогтор общественной олозун биэр бастыг
агтивна.

Вэйзэ тусга суоллаах-нистээх, нымалаах, сый-
ныганаах педагог, Уруунтара олоххо миска сый-
манпаахтарынан, сибээстээхтэринэн, быһаччы тут-
туллар хайысхалаахтарынан уратыланаллар. Холо-
бур, алгебра, геометрия курдук биридэ санаан
пордоххо киниттэн тайниччи да предметтар кини
мирян быһаардагына, от-мас үлэтигэр, күншээр
олоххо оруобуна туттуллар буолан тахсаллар. Ол да-
йыи үөрэтэр оёолоро ахсаан предметин сөбүлээн-
ытынан туран үөрэнээччилэр уонна үөрэхтэрин 100
бырыһыан билээччилэр. Оттон ахсаан предметин
оёо барыта билэрин таһынан 40-50 бырыһыаннара
«4», «5» сыаналарга үөрөннитэ—учуутал урдук
маастарыстыбатын чуолнай туюута.

Үөрэтэйгэр нуулын хайн да үрдэллэг, төх да өйдөөбөт овобо тымтыбат, хайаан даганы бил лэрэн, өйдөтөн баран арахсар, онтуката эбээнийн толоруу курдук буолбакка, нс дуунаттан ба баран туран онгорорун ово өйдүүр буолан, ордууныанар. Учуутат, кылаас салайааччытын, партийнай тэрилтэ секретарын, завуч быһымтыан ула хан да дьонго, овобо даганы биэрэр үлэлэрэ со рудах быһымтыан буолбакка, көрдөһүү, ааттаһы туоннаах сүрдээх нарын, наһыл, нанын буолаллар. Эчи, онно куюлаһа да барара барда. Онон ним д киһи этинлэрин толорортон аккаастамат, атынгы холбоотуммат эйэ.

Дөшүн курдук киши: бийикт Екатерина Семёновнабыт. Манын дөшү кытта малым олоор бутуттан, бирга үлэлэбининиттен үөрөбүт, кээ куттабыт.

Р. АБРАМОВ.

РФ норуотун үөрэдиригин туйгуна

X X X

Сүрдээх сэмэй киһи. Туох эмит сагана тыаһа
ууһа суох сылдьан уруогар туттан ыраатыннарбы
буолара. Математика курдук ырахай предмети ча
былхайдын, өрө күүрэн, эмоциональнайдык биэр
тураа бу баар курдук. Ордук проблемнай, диф
ференцируемай ньымалары таба туттан, өбө и
ккэри сайылларара. Кодоскоп көмүгүн уруу
тематын араас слайдаларынан сатабыллаахтык ала
ра. Кабинетнай системада оскуода бастанына
күннүбүтэ. Күүрээтиэх үлэ түмүгэ өр күүттүрбө
тэбэ. Екатерина Семенова оолоро оройун олим
птардаахтар ички сылдыбыттара.

Е. С. Лукина опытный

пан оқушылар тәрбиәлидлыбына, ити сыалынан республикатаады педагогическая аабыларга 5 төгүл кыттыбына. Учуталлар идәлэрин үрдәтэр ииститут Вомуотунай грамоталарынан бәдизәтәммита.

Д. ЯКОВЛЕВА.

РФ нуруотун үөрэбिरмэтин туйгуна.

АЛГЫС КҮРДҮК АМАРАХ КИҢИ

Екатерина Семеновна кытта хас да сый биригэ үлээбитим. Үлэһитэ, чинчийээччи, дьонго үтүө сыйына мнэхэ ордук сөбүлэһинтэ. Туох баар сатабыл-ын иллэрэи, дууһатын уурай туран үлэлээн хачыгырыыра. Биһиэхэ, эдэр үлэһиттэргэ, үөрөнөөччилэргэ субута баһаам буолара. Кини эттэһинэ кини кырдык да өлүк дии саныыра.

Мин бэйм тус олохвор, кыһалбалаах күннэрбэр Екатерина Семеновна көмө, өйбүд буолбута. 1980 сыллаахха травмалаан эмнэ барбыппар икки улахан уолум нини көрүүтүтөр хаалдыттара. Оччолорго кинилэр 4-тээх уонна 6-лаах этилэр. Саас чалбахха түһэн, дьэ талыттан ыраатан хаалан, оёолор Екатерина Семеновнада элбэх түбүгү үөскэппит этилэр. Эмтэнэн калбитым оёолорум ып-ыраас таҕастаах салтаах үөрөкөтө сылдыадыра. Кэлин да бары кыһалҕабын киннэхэ көрсөтөн, сүбэ-амы ылан элчээбитим элбэх Кыра оёолордоох дьон мэлдьи көмөлөһө сатыыра. Үтүгэйдик сылдыар дьон атыттар кыһалбаларын өйдөөбөттөр. Оттон мин кийи үөрүүтүн, кыһалҕатын барытын бэйэтитэр чугастык ылынар, ис сүрээттэн көмөлөһөр ураты дууһалаах. Кини курдук дьон элбэхтэрэ буоллар олохпут туһусуо этэ. Амаҕай дууһалыттан алтыс санаа арахсыбатын, мэлдьи махтана саныым кырдыаһас дьүөгэм!

А. ВАСИЛЬЕВА, методист-учуутал

УЧУУТАЛЫМ ТУБУНАН

Диринг оркуулаты оройуонна инкиниэн 1954—1955 сс. үөрэх дыдыгыр орто оркуула буолбута. Ити инкине оройуон ыччата барыта Чурапчыга түмсэн үөрэнэрибит. Оттон 1954 сыл күһүмүгүттэн собуруу нэһиллээк окулора бараа Дирингэ үөрэнэр бэрдэ буолбут.

Оскулаланы бүтэрэр сыдыгытар математика учуу-
талынан Е. С. Лукина апаан кэдытэ. Екатерина
Семеновна үлэтигэр ураты кыһыннылаах, үрөстөр
предметин оҥоҕо олус өйдөбүллээхтик тиэрдэр. Оҥо-
ҕо ийиттэн истэҥ сыһыаннаах буолан, бийити учуу-
тадыгын бэйэтэ уонна математиканы сабуһаан
үөрэмминт.

СГУ физико-математической факультетын 1961
снлдаахха бггзрэн гэрэмжит огуулаабар гэрэллн
учууталдарбын нхтга глэбн савалаабытм уола
билгнн ба глэлнн снлдаабын.

Сага үзэлнйр кишнэх бу толлуудаах да, элэи-
тинсэтэх да этэ. Учуутал уустук үлэтид ымыгын-
чымыгын баһылаабыт учууталларым, аба таба-
рыстарым, коллегаларым сүбэлэриттэн-амаларыттан,
сэмэлэриттэн кыта албэхха үөрэмминтнм. Саамай
чугас, тугу мунаарыппын кыбастыбынна ыйытар,
сүбэлэтэр киһибиэн Екатерина Семеновна буолу-
та.

Ематерина Семеновна тус бэйэтэ мин киннэхэ аан бастаан үөрөннэхлэнтэн уруоһа хас биһирднн оһо уруогун өйдүүрүн ситинэрэ. Ыһарырдатар оһолорго уруоһ кэниһитэн консультация биһэрэрэ. Оһуоһабыт никии сменатан үөрэнэр буолан, бастаһыанньабы кытта консультация оһолорго, эһет тутара. Удахан болломтотун аһсаһиһа дьобурдаах оһолорго уура ра. Оһуоһа саамай эрдэ кэлэччи, хойут бараач чы иһиһ буолара. Ематерина Семеновна үлэһиринн коро сылдьан, иһиһ курдук үлэһиһин баварарым.

Үеризэччяэ Т. К. ДАЛБАЕВА, Дирин орто оскулатын физикада учуутала, РФ үтүөлээм учуутала

СИЭДЭРЭН ДУУБААР СҮГҮРҮНЭБИТ

Кыдасыны салайааччытын күлү-үөрө сылдыарын көрүлүү көпсөзүнөздүң, үрөтөр оворолугар биңи чөтүнүк сынылаахарын, ким туох маһаталаадым таба өйдүүрүм, онно көмөлөбө сатыарын иһиң! Се бүлүүрбүт. Бөйөтэ спордунан дыарыктамматарын дүһүн, биһиги тустуунан утумнаахтын дыарынтанар бытыгар, ситиһиллэрбэтигэр амаарх сүбэһит, сааһыстын көтөрлөчү үөрөххө, спортка кыайлыгы.

мөхүүннэрээччи, көбүлээччи буолара. Спортивнай интернат-оскуола үөрэххэ даҕаны, спорки даҕаны ситиһинсээх буолуутугар билиҕи—үрдүкү кылаас үөрэнээччилэрэ аныдаат ууруохтаахпыт туһунан оруу өйдөтөрө, ийэлэи субэллнрө. Кылааспыт уолаттарыттан Рома Дмитриев, Коля Захаров—Сахаачча, Володя Андреев, Проня Шестаков, Афоня Матвеев күрэхтэһиллэргэ үгүстүк сылдьаллара уонна кыайым-хотуу көтөллөөх эргиллэллэрэ. Онуоха Екатерина Семеновна: «Бу кыайыылара эһиги тус бэйэбит эрэ үтүөбүтүнэн кыайбатаххытын өйдүүр буолун, бу оскуолабыт бүттүүнүн, оройуоммут, Сахабыт сирин кыайытаа».—дипрэ билиҕи да кулгаахпыттар иһиллэр, дууһабыттар оруу баар.

Оскулалаа албах араас дыһаллар ыһыттылалара, Дьаарылла учаастагар элбэхтик суббуотунньуунтуур-бут, Ойно барытыгар кыттарбытын учууталыт олус таба тэрийэйри сөдөрбүт, астынмат одо суох буолу-ра, ол курдук иһин санаатын таба таайыра.

Нэдийн үлэгийг буулган баран үөрээлтийг учууталды-
ныын биригч үзлээдбишгүй. Онно Екатерина Се-
меновна албэхтик сүбэлчирө, нэпсэтэрэ, спортирнай
ситиһинлэр суохтарыттан хомойоро.

Екатерина Семеновна хас да сүлд устат интернат-оскулатаны манжийгы сүлхөөх партийнай тэрилтэ секретарынан үлэлээбитэ. Дьон-норуот кыбалбатын таба көрөн, бэлпүүрүкү сирдээхтик туруорса, бэйэтин санаатын дьыгнээх ис сүрэхиттэн аһаастын этэрин сөбүдүүрэ. Кини минигин партиязы үүннэрбитэ уонна бэйэтин солбуйтарбыта.

Олохнутугар эрэллэх аргыс, үгүү сүбэһинт буол-
бут киһибиһигер чэгиэн доруобуйаны, сэнэһэрин
интэһэр үлүн үйэни баһарабыт, бэргэ махтад тыл-
дарын эгэһинт.

Д. П. Коркин аатынан Чурапчытаабы республиканской орто спорттивной интернат-оскуола 1969 сыллаабы выпускниктарын алтарыттан Роман НЕУСТРОЕВ, спорт мастара, Саха Республика-тын үтүөлээх тренери.

ОҒОЛОРБОР БААТТАЛХ ЭВИПДИН

Олодум устата минн оскуолаға үлэлэстим. 1955 с. үөрэхпин бүтэрэн санга орто оскуола буолбут Дирингэ аһаммытым Онно ыһуустанар 10-с кылааска мин бааллар оһуобай сүрэхтээх үлэниг, араас дыбурдаах оһолор бааллара, Тая Далбаева, Коля Дмитриев, быраттыы Рома, Петя Нондратъевтар, Дуя Кузьмина, Вая Максимов курдук үөрэххэ бадалаах оһолор аһыттары көһүлээн, олус дыулуһан үөрэммиттэрэ, оскуолаға ыһытлар бары үлэһи Дуя Григорьева, Вая Егоров, Гоша Кириалин курдук салайар дыбурдаах оһолор баһылаан-көһүлээн учууталлара, администрацияға төһүү күүс буолаллара, Үөрөнөөччүлөр бэйэлэрин бэйэлэрэ салайыһан ити үлэһэ-үөрэххэ дыулуур, үүнүүгэ-сайдыһа тардыһыы үгэс курдук салаһан бара турбута

1966 с. интернат-искуолаға киирибитим. Ол дыл Д. П. Коркин тууорсан майна салга орто оскуола аһыллыбыта. Онно миниги 10-с кылааска салайааччынан анаабыттара. Суоллаах курдук, энэ үчүгэй өбөлорго түбөспитим. Үөрөбү, спорду таба дьуордээнэр, хайатыгар да ситиһиндэммитэрэ. Кииилэр ортолоругар бааллара Дмитриев, Шамалев, Неустроев, Степанов Романнар. 4Петрдар, Н. Захаров — Сахаачча, Владимир Андросов, Прокопий Шестанов, Руслан Дьячковский, Александр Аргунов, Дуна Барашкова уо.д.а. Дьикитэ баар — икки улахан орто оскуола мангайгы аһуустарыгар улаазабыт эбидии.

Үөрэбин уонна нээн туттабын бар-дьон биллэрин
тия ылбыт дьыһыах чулуу учууталларын Т. К.
Далбаспанан, Е. Д. Макаровынан, үрдүк кылаастаах
юрисстарынан А. П. Илларионовынан, Д. Н. Миро
новынан, врач В. В. Божедоновынан, республика
спордун координаторы М. Е. Дружыновынан, олимпиец
П. Пинигиннэн, тутуу илгечерэ Н. Н. Корякинынан,
культура үлэһитэ Т. А. Гоголеванан, финансовый
үлэһитэринэн В. Местяжкованан—Птицыннан, М.
Бараксанованан—Попованан уонна да атын үгүс
өбөлөрбунан, бу бутуурдаах нэмгэ саха омугун оло
во турунталаах буолуутугар айымньылаахтык үлэтин
смыдалларынан

Учуутал дээдэ өбөлөрүгэр эбит, нинилэр үтөө
летиг сыйлааннара киһилэхэ күүс-уох утар, санаатын
көтөдөр, олохтут олохун не хоһооннуур. Барта мах
таа эһилэхэ, үөрөллүг өбөлөрдөр, учуутал сыраллаах
үлэттигэр күүс-тарох буолбуннугутар, үтөөлөх аани
тиньэ тиксарбиккитигэр

Учуталгыт Е. С. ЛУКИНА.

